

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.2.7.2016.KS

Warszawa, 13 kwietnia 2016 r.

**Pani
Danuta Graszka
Dyrektor
Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Wołominie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach od 15 do 18 marca 2016 roku przeprowadzili kontrolę problemową w kierowanym przez Panią Ośrodku Pomocy Społecznej w Wołominie.

Przedmiotem kontroli był stan zatrudnienia i kwalifikacje zatrudnionej kadry, prawidłowość przyznawania zasiłków stałych oraz kierowanie do domów pomocy społecznej i ustalanie odpłatności za pobyt z uwzględnieniem działań podejmowanych w celu ustalenia możliwości partycypacji w kosztach pomocy osób zobowiązanych do jej udzielenia.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 05.04.2016 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na dzień kontroli w Ośrodku pracownicy socjalni zatrudnieni byli (w przeliczeniu na etaty) w liczbie 23 etatów. Podczas kontroli ustalono, że teren Gminy Wołomin zamieszkuje 50 008 mieszkańców (stan na dzień 29.02.2016 r.). Na jeden etat pracownika socjalnego przypada zatem ok. 2174 mieszkańców Gminy. Ponadto, jak poinformowała Dyrektor jednostki na jednego pracownika socjalnego przypada średnio 45 środowisk objętych pomocą.

W związku z powyższym Ośrodek spełnia ustawowy wymóg zatrudnienia wskazany w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na nie więcej niż 2 tysiące mieszkańców lub 50 środowisk.

Zespół kontrolny dokonał analizy akt osobowych wszystkich pracowników socjalnych oraz Dyrektora Ośrodka i Głównej Księgowej.

W czasie kontroli stwierdzono, że spełnia Pani wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Posiada Pani wyższe wykształcenie, wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Osoba zatrudniona na stanowisku Głównej Księgowej spełnia wymagania w zakresie posiadanego wykształcenia, określone w art. 54 ust 2 pkt. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Skontrolowani pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracowników socjalnych posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu na podstawie art. 156 ust. 1, art. 156 ust. 3a oraz art. 116 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli sprawdzeniu poddano dokumentację 14 rodzin otrzymujących w latach 2014-2016 zasiłek stały, w zakresie oceny kompletowania dokumentacji stanowiącej podstawę rozstrzygnięcia sprawy, poprawności sporządzanych rodzinnych wywiadów środowiskowych, prawidłowości wydawanych decyzji administracyjnych, sposobu monitorowania działań związanych z realizacją pomocy.

Ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku stałego każdorazowo odbywało się na wniosek strony. Były one podpisywane przez wnioskodawcę oraz przez pracownika Ośrodka, co jest zgodne z zapisem art. 63 § 3 k.p.a. Prowadząc postępowania ustalające uprawnienia świadczeniobiorców każdorazowo sporządzano wywiady środowiskowe. Były one przeprowadzane w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Przestrzegano zapisu art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej w zakresie sporządzania aktualizacji wywiadu nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Wywiady środowiskowe nie zawierały jednak pełnej diagnozy i opisu sytuacji osób i rodzin korzystających z pomocy. Informacje zawarte w wywiadach nie odzwierciedlały w pełni sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej i zdrowotnej świadczeniobiorców. Zapisy dotyczących pracy socjalnej były zbyt ogólne i lakoniczne, nie odnosiły się do faktycznego problemu osoby lub rodziny.

Do wywiadów środowiskowych dołączano niezbędne dokumenty i oświadczenia, w tym oświadczenia o stanie majątkowym zgodnie z zapisami art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej. Ponadto Ośrodek sprawdzał czy osoby pobierające zasiłek stały nie pobierały świadczenia z systemu emerytalno-rentowego, ustalał czy nie posiadają uprawnień do tych świadczeń. Przeprowadzał

również postępowanie badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane zgodnie z art.103 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Skontrolowane decyzje administracyjne zawierały prawidłowo oznaczony organ wydający decyzję, wskazana była podstawa prawna, rozstrzygnięcie oraz pouczenie. Wszystkie decyzje wydawano w terminach, o których mowa w art. 35 i 36 k.p.a. Decyzje te nie zawierały jednak uzasadnienia faktycznego, co jest niezgodne z art. 107 § 3 k.p.a.

W większości przypadków początkowy okres przyznania świadczenia w formie zasiłku stałego ustalano zgodnie z zapisami art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zasiłki przyznawane były w prawidłowej wysokości i na odpowiedni okres czasu – bezterminowo lub na okres obowiązywania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Jednakże w przypadku 4 skontrolowanych postępowań analiza akt sprawy wykazała, że początkowy okres przyznania świadczenia został ustalony niezgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Kierowanie do domów pomocy społecznej odbywało się na podstawie wniosków osób ubiegających się o tę formę pomocy lub postanowień sądu. Przy wyborze typu domu Ośrodek kierował się rodzajem schorzenia klienta oraz brał pod uwagę odległość domu pomocy społecznej od miejsca zamieszkania i możliwy termin umieszczenia. Ośrodek prawidłowo kompletował dokumentację stanowiącą podstawę rozstrzygnięcia sprawy, poprawnie sporządzał rodzinne wywiady środowiskowe. Ponadto zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej prawidłowo ustalano odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej. Każdorazowo ustalano możliwość partycypacji klientów w kosztach pobytu zgodnie z art. 103 ust.2 ustawy o pomocy społecznej. Wydawane decyzje administracyjne zawierały wszelkie niezbędne elementy określone w k.p.a. We wszystkich analizowanych sprawach Ośrodek kierował osoby wymagające tej formy wsparcia wyłącznie do domów pomocy społecznej, nie zaś do prywatnych placówek opiekuńczych.

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W skontrolowanych postępowaniach wywiady środowiskowe nie zawierały pełnej diagnozy i opisu sytuacji osób i rodzin korzystających z pomocy. W aktach klientów nie odnotowywano w sposób właściwy działań z zakresu pracy socjalnej lub znajdowały się zapisy, których nie można uznać za pracę socjalną, bądź nie dawały one żadnego obrazu tej pracy (np: *pomoc w rozwiązywaniu trudności życiowych, rozmowy wspierające*), co narusza zapisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz art.17 ust.1 pkt. 10 i art. 119 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
2. Analiza akt spraw wykazała, iż wydane decyzje administracyjne nie zawierały uzasadnienia faktycznego, co jest niezgodne z art. 107 § 3 k.p.a.

3. W przypadku 4 postępowań na 30 skontrolowanych stwierdzono, iż początkowy okres przyznania świadczenia w formie zasiłku stałego ustalono niezgodnie z zapisami art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W związku z powyższym realizację zadania oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Dyrektor kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Dyrektor **o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Zwiększyć nadzór nad dokumentowaniem prowadzonej pracy socjalnej, która jest jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego – art. 119 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.
2. Wydawać decyzje administracyjne zgodnie z art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.
3. Początkowy okres przyznania świadczenia w formie zasiłku stałego ustalać zgodnie z zapisami art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej ***kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.***

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wiesława Kacperk-Biegańska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pani Elżbieta Radwan
Burmistrz Wołomina